

MAATSCHAPPELIJKE VERGROENINGSAGENDA GEMEENTE GOUDA

INITIATIEFVOORSTEL GEMEENTERAAD

Aangeboden door de werkgroep vergroeningsagenda in samenspraak met
bewoners uit de stad

Inhoud

Inleiding	2
1.1 De maatschappelijke vergroeningsagenda	2
1.2 Procesverloop.....	2
2 Vergroeningsagenda	3
2,1 Inleiding	3
2.2 Doelstellingen	3
2.3 Wat gaan we doen?.....	4
2.4 Vergroenen samen met de stad	5
2.5 Financiën	5

Inleiding

1.1 De maatschappelijke vergroeningsagenda

Gouda wil tot de duurzaamste gemeenten behoren. Er wordt al een hoop gedaan om Gouda duurzamer en groener te maken.¹ Het coalitieakkoord 2014-2018 Gouda daagt uit! bevat de ambitie om in aanvulling hierop met inwoners, bedrijven/ondernemers en organisaties in de stad een maatschappelijke vergroeningsagenda op te stellen.² Nadrukkelijk wordt beoogd een agenda neer te zetten die maatschappelijk gedragen is en ook in gezamenlijkheid met de stad ten uitvoer wordt gebracht. De duurzaamheidsmakelaar, die door het college zal worden aangesteld, kan daarin een spilfunctie vervullen. De doelstellingen in de Goudse maatschappelijke vergroeningsagenda moeten gerealiseerd worden door burger, bedrijven/ondernemers en organisaties in de stad, en deels ook uitgevoerd door en sowieso mede mogelijk gemaakt door de gemeente Gouda. Er zullen coalities van partijen worden gesmeed onder regie van de duurzaamheidsmakelaar om de doelen en ambities uit de vergroeningsagenda te realiseren.

De gemeenteraad heeft initiatief genomen om tot die maatschappelijke vergroeningsagenda te komen. Op 18 september 2014 is daartoe een raadsbrede werkgroep van start gegaan. De werkgroep heeft zich tot taak gesteld om in overleg met stakeholders in de stad de vergroeningsagenda tot stand te brengen. Het resultaat daarvan, treft u in dit initiatiefvoorstel aan.. We stellen u voor de Goudse maatschappelijke vergroeningsagenda middels een besluit te bekrachtigen, en in uitvoering te geven, alsmede het hiervoor begrootte budget in te zetten.

1.2 Procesverloop

De Werkgroep Vergroeningsagenda is afgelopen maanden een aantal keer bij elkaar gekomen:

18 september 2014
15 oktober 2014
28 oktober 2014
18 november 2014
6 januari 2015
8 april 2015
7 mei 2015
30 juni 2015

Een belangrijke mijlpaal in het proces was de Koploperssessie van 19 januari 2015. Uw raad is geïnformeerd over de resultaten van deze sessie bij memo van 2 maart 2015, waar ook het verslag, opgesteld door Bureau Search was bijgevoegd. Voor de bijeenkomst waren, mede via het netwerk van

¹ In de [Rapportage duurzaamheid 2010-2014](#) vindt u informatie over de bredere inzet van de gemeente Gouda rond verduurzaming in afgelopen jaren. Inmiddels zijn er nieuwe ontwikkelingen te melden, zoals de toepassing van warmtescans voor huiseigenaren, de oprichting van de energiecoöperatie Plaswijck en het Duurzaamheidsplatform Gouda, SDE-subsidies voor de Garenspinnerij en het Huis van de Stad en SDE+-aanvragen voor bedrijven en maatschappelijk vastgoed, en de herijking van het afvalbeleid.

² Gouda daagt uit!, Coalitieakkoord voor de bestuursperiode 2014-2018 (p. 12, 13)

de raadsleden, circa 60 'duurzame' Gouwenaren aanwezig. Vijf koplopers deelden in een pitch hun duurzame dromen en ideeën voor hun stad, vertelden over hun activiteiten en nodigden de overige aanwezigen uit om bestaande successen te helpen vergroten en vragen te helpen oplossen. De pitches spitsten zich toe op de volgende onderwerpen:

- Klimaat, water & energie
- Deeleconomie
- Inwonerkracht mobiliseren
- Publieke ruimte & lokaal voedsel
- Kansen voor het bedrijfsleven

Voortbordurend op de oogst van de koploperssessie van 19 januari 2015 is, onder andere via een verdiepende werksessie van de werkgroep met ambtelijke ondersteuning op 7 mei 2015, toegewerkt naar voorliggend initiatiefvoorstel. Uw raad is geïnformeerd over de resultaten van deze sessie bij verslag van 31 mei 2015.

De totstandkoming van deze vergroeningsagenda is in hoge mate 'pionieren' geweest. Vanuit het college heeft wethouder Hilde Niezen meegedacht, alsook ambtelijke ondersteuning beschikbaar gesteld. Uiteraard is de raads werkgroep ook ondersteund vanuit de griffie. Bovenal hebben de raadsleden zichzelf geëngageerd aan het proces.

2 Vergroeningsagenda

2.1 Inleiding

De Goudse maatschappelijke vergroeningsagenda bestaat uit drie delen:

- een aantal concrete doelstellingen/ambities die in gezamenlijkheid met partijen in de stad zullen worden opgepakt door de gemeente;
- het aanstellen van de duurzaamheidsmakelaar. Deze vergroeningsagenda geeft mede op basis van de bijeenkomst op 19 januari alvast een aantal acties mee, die gericht zijn op stimuleren, informeren en verbinden;
- het benoemen van raadsambassadeurs duurzaamheid die zich o.a. inzetten vanuit de raad om de verbinding te zoeken op het gebied van duurzaamheid.

Het is een bewuste keus om voor een beperkt aantal acties te kiezen. Beter een paar acties kwalitatief goed doen, dan veel acties een beetje. Daarbij wordt wel blijvend gezocht naar de verbinding met de stad en worden de uit te voeren acties waar nodig bijgesteld om de doelstellingen zoveel als mogelijk te realiseren.

2.2 Doelstellingen

Voor de uitvoering van de vergroeningsagenda gaan we uit van een aantal geformuleerde doelstellingen:

1. Reductie van CO₂-uitstoot met minimaal 25% in 2020
2. Toename van groen in Gouda, op plaatsen waar dat mogelijk is en met name in de wijken waar nu weinig groen is.
3. Afvalscheidingspercentage van 75% en toename van lokaal hergebruik.
4. Reduceren van energieverlies van nieuwe en bestaande woningen in combinatie met toename van het overstappen op duurzame energiebronnen.

Inwoners die via initiatieven aan deze doelen bij willen dragen worden optimaal in stelling gebracht.

2.3 Wat gaan we doen³?

Tijdens de koplopersessie van 19 januari 2015 kwamen uit de onderwerpen een aantal acties te voren die goed zijn om nu op te pakken met de stad en deze voorlopig centraal te stellen in de maatschappelijke vergroeningsagenda. Het college moet zich in onderstaande actie voornamelijk richten op de verbinding met de stad. De vijf acties zijn:

1. Transport van en naar de stad verduurzamen: we streven naar het sluiten van een Green Deal Stadslogistiek, die moet leiden tot minder vervoersbewegingen en daarmee een aantrekkelijkere (binnen)stad. Deze doelstelling draagt bij aan CO₂-reductie, verbetering van de luchtkwaliteit en vermindering van geluidsoverlast [*reductie Co₂, verduurzamen Goudse economie*].
2. Duurzame bebouwde omgeving realiseren: maak prestatieafspraken met woningbouwcorporaties over duurzaamheidsambities, waaronder het streven om op hogere duurzaamheidsstandaard te ontwerpen en bouwen [*reductie CO₂, stimuleren duurzame bronnen*].
3. Afval reduceren: via afvalbeleid inzetten op lokaal hergebruik van ingezamelde afvalproducten (afvalbrengstation, huisvuil, glas, oud papier etc.) en zo veel mogelijk reductie van ingezameld restafval. [*minder en gescheiden afval*]
4. Vergroten leefbaarheid (binnen)stad: inzetten op realisatie van een Goudse Singelpark ter vergroening van de binnenstad. Door maatschappelijk initiatief mogelijk te maken en actief te ondersteunen, door bijvoorbeeld ruimte te scheppen bij gebieds(her)ontwikkeling [*toename kwalitatief groen*].
5. Voorbeeldfunctie gemeentelijke organisatie invulling geven: 100% duurzaam inkopen, waar mogelijk cradle2cradle inkopen en afval scheiden [*alle doelstellingen*].

Via deze vergroeningsagenda willen we ook enkele acties als opdracht aan de duurzaamheidsmakelaar meegeven, die duurzaamheid in de stad moeten stimuleren. Hierbij denken we aan:

1. Wateropvang: stimuleren bewustwording onder bewoners en bedrijven om verharding te vervangen door groen.
2. Versnellen energietransitie: stimuleren van lokale energieopwekkingsinitiatieven, en initiatieven verbinden.
3. Duurzaam bouwen: stimuleren duurzaamheid bij ontwerp en bouw van gebouwen door derden.
4. Bewonersinitiatieven vinden & verbinden. Hiertoe ook deel van de website van de gemeente Gouda in te richten zodat nieuwe duurzaamheid ideeën kunnen worden ingediend en op deze manier bewonersinitiatieven te vinden en te verbinden.
5. In beleidskaders ruimte creëren voor bewoner initiatief (van nee-tenzij naar ja-mits)
6. Kinderen bewust maken: convenant met scholen (NME-netwerk) over structureel duurzaamheidsonderwijs.

³ Ook bij vergroeningsinitiatieven geldt de zorgplicht voor de in onze stad levende wilde dieren.

7. Bewustwording voedselprobleem: inwoners bewus(er)t maken van de (lokale) mogelijkheden die er zijn op gebied van duurzaam voedsel.
8. Initiatieven van bedrijven op gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen stimuleren en faciliteren.

2.4 Vergroenen samen met de stad

Niet alleen is afgesproken dat het college en de duurzaamheidsmakelaar moeten werken aan de verduurzaming van Gouda. Het college wordt opgedragen dit uit te voeren met alle mensen in de stad. Vandaar dat de werkgroep de volgende opdrachten meegeeft aan het college. De werkgroep vergroening kan door het college actief betrokken worden bij de uitvoering van onderstaande, om zo de stad bij het verder verduurzamen te betrekken:

- Klankbordgroep “experts Duurzaamheid” instellen die kan zorgdragen voor extra kennis en het meedenken in het bereiken van de doelstellingen die in deze vergroeningsagenda zijn en door het college zijn opgenomen, evenals de doelstellingen van het college gericht op duurzaamheid. Daarnaast het mede beoordelen van de kans rijkheid van de initiatieven die voor subsidie in aanmerking willen komen.
- Als stad Gouda in ieder geval tot 2018 mee te doen met de “dag van de duurzaamheid“ op 9 oktober. Deze dag wordt tevens gebruikt om zo veel als mogelijk goede duurzaamheid ideeën op te halen uit de stad. De werkgroep vergroening neemt hierin ook een rol in en zorgdraagt in ieder geval voor promotie via het eigen netwerk en inbreng op de dag zelf.
- Begin 2017 een nieuwe hoorzitting met de stad te organiseren waarin gepresenteerd wordt wat er bereikt is en wat er hoe het nog beter kan voor de stad Gouda op het gebied van duurzaamheid.

2.5 Financiën

Er is in de kadernota 2014-2018 en de programmabegroting 2015-2018 meerjarig budget gereserveerd voor de maatschappelijke vergroeningsagenda. Dat budget is bedoeld om de co-creatie die met de maatschappelijke vergroeningsagenda wordt beoogd op gang te brengen. Dit bedrag is als volgt opgebouwd en geheel beschikbaar om uitvoering te geven aan dit voorstel:

Bedragen x € 1.000	2015	2016	2017	2018
Vergroeningagenda	50	75	100	100

Alleen in gezamenlijkheid tussen burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en de gemeente kunnen de doelen en ambities uit de vergroeningsagenda worden gerealiseerd. Het budget moet bijdragen aan doelrealisatie en zo min mogelijk worden ingezet voor adviezen, inhuur en dergelijke. Om uitdrukking te geven aan de gedachte van co-creatie is het uitgangspunt van cofinanciering bij grotere bijdragen wenselijk. Om zorg te dragen dat de middelen goed besteed worden om de doelstellingen te verwezenlijken zijn een aantal toekenningscriteria opgesteld. Deze zijn gelijk aan de toekenningscriteria van de subsidieregeling Goed voor Gouda. De toekenningscriteria zien er als volgt uit:

De aanvragen worden getoetst aan onderstaande criteria:

1. *De activiteit draagt bij aan de doelstelling van deze regeling;*
2. *De kosten en inhoud van de activiteit staan in redelijke verhouding tot elkaar;*
3. *De activiteit heeft geen winst oogmerk;*
4. *Voor aanvragen boven € 500,- wordt minimaal 30% van de kosten gedekt door cofinanciering of eigen inkomsten;*
5. *De activiteit wordt georganiseerd door vrijwilligers;*
6. *De activiteit is eenmalig en/of vernieuwend;*
7. *Niet in aanmerking voor subsidie krachtens deze regeling komen:*
 - a. *activiteiten die zich richten op straat, buurt of wijk;*
 - b. *activiteiten die structureel van aard zijn;*
 - c. *organisatiekosten van beroepskrachten.*

De vergroeningsagenda is tot stand gekomen door De Werkgroep Vergroeningsagenda

Thierry van Vugt (D66 Gouda)
Michiel Sikkes (PvdA)
Martijn van der Wind (CDA)
Christiaan Quik (CU)
Charlotte Defesche (VVD)
Corina Kerkmans (PvdD)
Johan Weeber (GoPo)
Michel Klijmij – van der Laan (GL)
Arjan Versteeg (SGP)
Hans van Dijk (SP)
Jan de Koning (GBG)
Ed de Lange (50+)

& met ondersteuning van :
Evelien ten Cate
Jacolien Holdijk